

245471

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ชนพัฒน์ สมบูรณ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2554

600249684

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ธนวัฒน์ สมบูรณ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

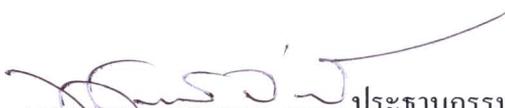
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2554

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ธนวัฒน์ สมบูรณ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

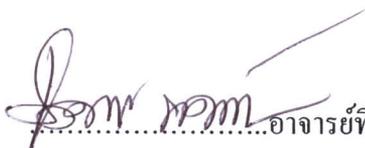
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

..... ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมพร จันทร์ปัญญา

..... กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ พงษ์ว่าท

..... กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ พงษ์ว่าท

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจารย์ ดร.อัมพร ศิริบุญมา

18 พฤษภาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมพร จันทรปัญญา ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์อ้ออาจ โฆษุณหนันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ ดร.อัมพร ศิริบุญมา ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ ให้คำปรึกษา แนะนำตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มการศึกษาค้นคว้าจนเสร็จ สมบูรณ์ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร พงษ์วาท เป็นประธานที่ปรึกษาหลัก รวมทั้งคณาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ได้ให้การศึกษ อบรม จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้อำนวยการ และครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ตลอดจนบรรดา เพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษาร่วมรุ่น ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ สนับสนุน การทำงานด้วยดีตลอดมา

นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากสมาชิกทุกคนในครอบครัว ผู้ให้ การสนับสนุนกำลังทรัพย์ พาหนะในการเดินทาง และคอยเป็นกำลังใจ สนับสนุนการทำงาน ในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด ทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าและประโยชน์จาก การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นสิ่งตอบแทนพระคุณ พ่อกล แม่เกียง สมบูรณ์ และครูอาจารย์ทุกท่านในสถาบันแห่งนี้

ชนพัฒน์ สมบูรณ์

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
ผู้เขียน	นายธนพัฒน์ สมบูรณ์
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ พงษ์วาท อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.อัมพร ศิริบุญมา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

245471

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยศึกษาจากประชากรที่เป็นครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 283 คน ปีการศึกษา 2553 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 261 ชุด (92.23%) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ได้เพิ่มเติมเนื้อหาให้นักเรียนในคาบเรียน จัดให้ครูควบคุมห้องในขณะที่มีการเรียนการสอน แจกจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน จัดตารางสอนตามตารางที่ออกอากาศ สนับสนุนให้มีโทรทัศน์พอเพียง ขอสนับสนุนคู่มือจากมูลนิธิไกลกังวล สนับสนุนให้มีงานรับสัญญาณเพียงพอ จัดระบบให้สัญญาณภาพและเสียงชัดเจน และจัดห้องที่มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียน ส่วนปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลไว้ว่า มีปัญหาการขัดข้องของกระแสไฟฟ้า นักเรียนเรียนไม่ทัน ตารางสอนของโรงเรียนไม่ตรงกับที่ออกอากาศ ครูต้นทางสอนเร็ว ครูขาดความเข้าใจในการใช้งานอุปกรณ์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ ควรจัดการอบรมให้กับครูผู้สอนทางไกล และใช้แผนการสอนของไกลกังวลที่ส่งมาให้

Independent Study Title Management of Satellite Distance Education of Schools
in Mae Hong Son Educational Service Area 2

Author Mr. Thanapat Somboon

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat   Advisor

Lect. Dr. Umporn Siriboonma   Co-advisor

ABSTRACT

245471

This independent study was aimed at examining issues related to the administration of satellite distance education program of schools in Mae Hong Son Educational Service Area 2. Those providing needed information for such examination were 283 teachers in charge of program activities in the 2010 academic year. They were asked to respond to the questionnaire containing items relevant to the topic under investigation. Almost all, 92.23%, returned the questionnaire. Collected data were analyzed using percentage and frequency.

Findings were as follows :

Most respondents reported that in actual administration/operation they indeed had added more contents for students during learning periods ; arranged to have supervising teachers during instructional sessions ; informed students of learning objectives ; organized classroom atmosphere conducive to instruction ; conducted activities according to the timetable publicly aired ; been provided with sufficient number of television sets ; obtained operational manuals from Glaigungwol Foundation ; obtained sufficient satellite dishes enabling teachers and learners to enjoy clear pictures and sound ; and arranged their classrooms suitable to instructional activities.

A small number of respondents, however, reported the following as problems : Irregular power supply ; students' inability to catch up with learning contents ; schools' classroom

scheduled activities not in line with those publicly aired ; model teachers at the airing studio teaching their lessons too fast ; school teachers in the field lacking understanding how to use related instruments and gadgets ; etc.

Finally, very few respondents recommended that training sessions be organized for satellite distance education teachers and that lesson plans provided by the Foundation adopted and actually implemented.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	5
ทรัพยากรทางการบริหาร	5
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล	18
ทฤษฎีการจัดการศึกษาทางไกล	19
ความหมายของการศึกษาทางไกล	20
รูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล	22
แนวทางการจัดการศึกษาทางไกล	24
สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล	27
การศึกษาที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	38
ประชากร	38
เครื่องมือที่ใช้	38
การสร้างเครื่องมือ	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	40
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุป	53
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์	66
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระ	67
ประวัติผู้เขียน	73

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การจัดการเรียนการสอน	41
2	การใช้งบประมาณ	47
3	ประสิทธิภาพการใช้งาน	49

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1 ระบบการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียน	26